

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 20. november 2003
Europaudvalgets sekretariat

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Softwarepatenter skader softwareudviklingen

Efter ønske fra MF Anne Grete Holmsgaard (SF) omdeles til Europaudvalgets orientering notat fra PROSA vedr. softwarepatenter samt artiklen "Skarp kritik af forslag til patentlov" fra Børsen den 17. november 2003.

Med venlig hilsen

Lone Boelt Møller
udvalgssekretær

København, 20 november 2003

Til Europaudvalget

Softwarepatenter skader softwareudviklingen

Børsen havde d. 17 november 2003 en artikel om softwarepatenter (vedlagt), der desværre indeholder en række alvorlige misforståelser vedrørende EU-parlamentets ændringsforslag til softwarepatentdirektiv.

Artiklen får det til se ud som om, at EU-parlamentets vedtagelser alene er et udslag af de såkaldte "Open Source-diskussioner". På den måde overser man helt, at det er veldokumenteret, at softwarepatenter har vidtgående negative effekter på softwareinnovationen.

Dette belyses i den nye redegørelse om patenter som USA's Federal Trade Commission (FTC) har udgivet. FTC belyser blandt andet situationen omkring softwarepatenter i USA gennem et bredt sammensat panel af repræsentanter for software- og internet-virksomheder. I redegørelsen står der: "Mange i panelet og øvrige deltagere udtrykte at software- og internet-patenter hæmmer innovation. De udtalte, at sådanne patenter ødelægger incitamentet til at følge andre, forøger adgangsbarrierer, skaber usikkerhed, som skader incitamentet til at investere i innovation og frembringer en underskov af patenter"[1].

Softwarepatenterne har i USA også bevirket, at midler, der i virksomheder ellers skulle var brugt til innovation i stedet bruges til at patentomkostninger.

Bemærk i denne forbindelse, at tilhængerne af softwarepatenter tilsyneladende ikke kan pege på en eneste rapport, som kan dokumentere, at softwarepatenter har en gunstig indflydelse på innovationen.

Software er beskyttet af ophavsret allerede i dag

Artiklen bringer også den misforståelse til torvs at "En klar patentlovgivning er vores eneste værn mod, at store virksomheder kopierer vores produkter". Det er en klar misforståelse, idet ophavsretten allerede i dag beskytter software mod at blive kopieret. Denne beskyttelse benyttes faktisk med betydelige effekt til at beskytte software.

Belaster mindre virksomheder

En række fremtrædende innovationsøkonomer (herunder danskerne Birgitte Andersen, Lee Davis og Bengt-Ake Lundvall) har skrevet til EU-parlamentet, at EU-kommissionens direktivforslag vil tilskynde til skadelig ophobning af patenter. Dette øger omkostningerne og risiciene i softwarebranchen. Dette er især belastende for små og mellemstore virksomheder, som spiller en central rolle for softwareudviklingen i Europa.[2]

Kan softwarepatenter gøre det sværere at tiltrække investorer?

I artiklen i Børsen hævdes det også, at EU-parlamentets forslag vil gøre det sværere at tiltrække investeringer i Europa, men også investorer er opmærksomme på problemerne ved softwarepatenter, f.eks. Erik Gravgaard og Laura Creighton [3]. Problemet er, at selvom en lille virksomhed kan udtage patenter, så er det vanskeligt at skaffe finansiering, når virksomhedens produkter krænker konkurrenters patenter, især store konkurrenter. Og de risikerer også at blive sagsøgt for patentkrænkelser af disse store konkurrenter, som har råd til bruge penge på de (uproduktive) juridiske slagsmål

Cisco imod softwarepatenter

Robert Barr, vicepræsident for en af verdens største virksomheder til udvikling af netværksudstyr, Cisco, udtaler: "Ud fra min erfaring fra Cisco og mine tidligere erfaringer som repræsentant for en række andre virksomheder har de negative effekter ved ophobning af patenter, konsekvenserne af uskyldig patentkrænkelser ved uafhængig udvikling, omkostningerne ved at skulle vise ikke-krænkelser eller ugyldighed ved patentsager og udnyttelse af patentsystemet til et omkostningsgenererende redskab for sin egen skyld hindret sand innovation og overgået fordelene." [4]

EU-parlamentet tillader softwarepatenter

Det af EU-parlamentets vedtagne forslag muliggør fortsat patenter på software, som styrer maskiner og materielle produktionsprocesser. Parlamentet foreslår at der kan tages patenter på f.eks. mobiltelefonbatterier, der holder strømmen længere, mere følsomt antennedesign, mere lysstærke displays. Men derimod ikke en smartere måde at organisere opkaldslisten. Man kan heller ikke tage patent på konceptet at sende billeder over mobiltelefonen, men der kan tages patent på teknik og tilhørende software som muliggør dette.

EU-parlamentet gør retstilstanden klarere

Det er en 'tilsnigelse' at sige, at EU-parlamentets ændringsforslag til softwarepatentdirektiv vil gøre det sværere at få patent på software. Sagen er, at softwarepatenter overhovedet ikke er lovlige i Europa. Dette fremgår ikke alene af den europæiske patentkonvention, men også af det Europæiske Patentkontors retningslinjer fra 1978. Europæisk lovgivning er allerede harmoniseret til den Europæiske patentkonvention, der forhindrer patenter på, hvad der alene udgør software.

EPO har gjort retstilstand uklar

Det er derimod der Europæiske Patentkontor (EPO) har gjort situationen uklar. Det fremkom i 1985 med en ny fortolkning af den europæiske patentkonvention, som gjorde det muligt at patentere software. Dette skete uden en ændring af den europæiske patentkonvention. Realiteten er, at EPO uden om de folkevalgte og med en glidende udvikling siden 1985 allerede har skabt amerikanske tilstande omkring softwarepatenter i modstrid med, hvad der er oplyst overfor Folketinget.

EU-parlamentet definerer "teknik"

EU-kommissionen og EU-parlamentet er enige om, at kun teknisk software skal kunne patenteres. I realiteten vil EU-kommissionens forslag blot blåstemple disse amerikanske tilstande omkring softwarepatenter. EU-parlamentets ændringsforslag er langt mere klart end EU-kommissionens, fordi parlamentet i modsætning til kommissionen præciserer, hvad der er "teknik". Og derfor vil lægge visse bånd på EPO.

Tilhængerne af EU-kommissionens forslag vil reelt blåstemple disse amerikanske tilstande – men tør ikke sige det højt.

Opsummering

Amerikanske tilstande omkring softwarepatenter vil hæmme innovationen, hæmme konkurrencen mellem virksomhederne og påføre forbrugerne omkostninger på grund af manglende konkurrence og betaling af afgifter til de statstildelte monopoler, som patenter er.

På den baggrund opfordres Folketingets Europaudvalg til at støtte EU-parlamentets ændringsforslag til softwarepatentdirektiv.

Med venlig hilsen

Peter Ussing, formand for PROSA – Forbundet af IT-professionelle

[1] <http://www.ftc.gov/os/2003/10/innovationrpt.pdf>

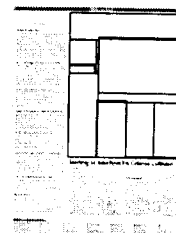
[2] http://www.softwarepatenter.dk/letter_economist.html

[3] http://www.vrijsschrift.org/swpat/030508_1/

<http://www.bellcom.dk/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=35&mode=thread&order=0&thold=>

[4] <http://www.researchineurope.org/policy/critique.htm>

[5] <http://www.it-pol.dk/sager/swpat/videoshop>



Skarp kritik af forslag til patentlov

EU-parlamentets forslag om nye regler for softwarepatenter møder voldsom kritik fra danske IT-virksomheder
Patentlovgivning

AF LAURITS HARMER LASSEN

EU-kommissionens plan om et nyt direktiv, der skal skabe en harmonisering af europæisk patentlovgivning, risikerer at falde til jorden. Europaparlamentet har nemlig vedtaget et ændringsforslag, som vil gøre det langt sværere at få softwarepatenter i Europa.

Forslaget, som Ministerrådet skal tage stilling til i løbet af et par uger, lægger op til, at softwaren kun vil kunne patenteres, hvis det er en del af hardwaren. Med andre ord vil almindelige programmer, der ikke er del af »noget maski-

nelt«, ikke kunne patenteres, og det får nu flere danske softwarevirksomheder til at reagere.

»Hvis forslaget bliver vedtaget, er det en katastrofe. Det vil blive langt sværere at tiltrække investeringer, når man kan risikere, at andre virksomheder kopierer ens opfindelser,« siger Jan Ishøj Nielsen, adm. direktør i softwarevirksomheden PremiTech, der lever af at skabe ny softwareteknologi.

Europaparlamentets forslag er en udløber af de såkaldte Open Source-diskussioner om, at softwarevirksomheder bør gøre alle beskrivelser af deres programmer, de såkaldte kildekoder, frit tilgængelige for enhver. Idéen er, at det ikke skal koste noget at erhverve kildekoderne, og at det samtidig vil bryde monopoler i branchen. Men formanden for venture-brancheforeningen i Danmark, Lars Bruhn, stiller sig kritisk over for resultatet af Open Source-

entusiasternes tankegang.

»Det er vigtigt, at der er et incitament for at udvikle ny software. Hvis Europaparlamentets forslag bliver vedtaget, tror jeg, at det vil betyde, at en lang række europæiske virksomheder flytter til USA, hvor patentlovgivningen er mere striks,« siger han.

Lars Bruhn havde forståelse for EU-kommissionens oprindelige intention om at skabe en harmonisering af patentlovgivningen, men han mener, at Europaparlamentets ændringsforslag vil føre til mere usikkerhed omkring fortolkning af direktivet.

»Forslaget er upræcist og vil skabe meget uklarhed, hvilket ikke gør det lettere for innovative virksomheder, som er på jagt efter kapital,« siger han.

I øjeblikket er der 20 års beskyttelse på softwarepatenter i EU - et niveau som Lars Bruhn anser for rimeligt.

»Forhåbentlig vil regeringen blokere for vedtagelse af Europaparlamentets forslag.

Det er simpelthen ikke foreneligt med regeringens mål om, at vi skal være et teknologisk foregangsland, specielt med tanke på, at hver tredje danske virksomhed, der investeres i, er et softwaresekskab,« siger han.

Overvejer flytning

PremiTech er en af de virksomheder, der vil overveje at flytte til Indien eller USA, hvis Europaparlamentets forslag bliver vedtaget.

»For os ville det betyde langt større problemer med at tiltrække investorer. En klar patentlovgivning er vores eneste værn mod, at store virksomheder kopierer vores produkter,« siger adm. direktør Jan Ishøj Nielsen.

Det var i aftes ikke muligt at få en kommentar fra erhvervsminister Bendt Bendtsen (K).

laurits.harmer.lassen@borsen.dk

Ophavsret

Ifølge lov om ophavsret, er det kun tilladt at tage én papirkopi til personligt brug.

Yderligere kopiering/eksemplar fremstilling på print, elektronisk eller digital form af dagbladet Børsens artikler og PDF filer, må kun ske efter forudgående skriftlig aftale med Dagbladet

Børsen.





Det er vigtigt, at der er et incitament til at udvikle ny software. Hvis Europaparlamentets forslag bliver vedtaget, kan det betyde, at en lang række europæiske virksomheder flytter til USA, hvor patentlovgivningen er mere striks,« siger Lars Bruhn. Han håber, at regeringen vil blokere for Europaparlamentets forslag.

Børsen
mandag, 17 november 2003, side: 6

Ophavsret

Ifølge lov om ophavsret, er det kun tilladt at tage én papirkopi til personligt brug.
Yderligere kopiering/eksemplarfremstilling på print, elektronisk eller digital form af dagbladet Børsens artikler og PDF filer, må kun ske efter forudgående skriftlig aftale med Dagbladet Børsen.